

*До разової спеціалізованої вченої ради ДФ № 051.05
приватного закладу вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»
18028, м. Черкаси, вул. Нечуя-Левицького, 16*

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертаційну роботу
Франка Олександра Івановича
на тему: «Організація корпоративного контролю в інтеграційних
об'єднаннях акціонерних товариств», представлену на здобуття наукового
ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»,
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

***1. Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами,
темами науково-дослідних робіт.***

У сучасних умовах глобалізації економічних процесів та зростання конкурентного тиску, значення ефективного корпоративного контролю постійно зростає. Це особливо актуально для інтеграційних об'єднань акціонерних товариств, де складність управлінських структур та взаємозалежності збільшують ризики та виклики, пов'язані з управлінням та контролем.

Національна та міжнародна практика показує, що недоліки у корпоративному контролі можуть призвести до зниження ефективності діяльності компаній, втрати активів, а також до складнощів у виконанні стратегічних завдань. Такі проблеми набувають особливого значення у випадку інтеграційних об'єднань, де потреба у забезпеченні прозорості та відповідальності управління стає критичною для забезпечення стійкості та розвитку.

В умовах економічних та політичних змін в Україні, в тому числі в контексті дії міжнародних санкцій та інших зовнішніх викликів, питання корпоративного контролю у інтеграційних об'єднаннях набуває особливої актуальності. Розробка ефективних механізмів корпоративного контролю, здатних адаптуватися до швидких змін у ринковому та регуляторному середовищі, може стати ключовим фактором успіху таких об'єднань.

Дослідження в цій області дозволить удосконалити існуючі та розробити нові підходи до організації корпоративного контролю, спрямовані на забезпечення економічної безпеки, стійкості та конкурентоспроможності інтеграційних об'єднань акціонерних товариств. Таке дослідження сприятиме

підвищенню прозорості діяльності компаній, оптимізації управлінських процесів та підвищенню довіри інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Практична значущість дослідження пов'язана із можливістю застосування отриманих результатів для поліпшення системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, що сприятиме забезпеченню їх стабільності та ефективності у складних економічних умовах.

Зокрема, результати дослідження дозволяють розробити нові та оптимізувати існуючі інструменти корпоративного контролю, що підвищить прозорість діяльності компаній і допоможе уникнути управлінських помилок та фінансових зловживань. Використання онтологічного моделювання та праксеологічних методів може бути реалізовано в практичній діяльності для забезпечення більшої адаптивності та відповідності реаліям сучасного ринку. Результати дослідження динаміки функціонування інтеграційних об'єднань дозволяють краще розуміти фінансові потоки в таких комплексних структурах, сприяючи розробці ефективніших методик фінансового контролю. Дослідження методичних основ оцінювання ефективності корпоративного контролю на засадах економічної безпеки допоможе в управлінні ризиками та забезпеченні стабільного розвитку інтеграційних об'єднань. Рекомендації з організації корпоративного контролю можуть бути використані при формуванні законодавчих та нормативних актів, спрямованих на регулювання діяльності акціонерних товариств та їх інтеграційних об'єднань. Загалом дослідження має велике значення для керівників інтеграційних об'єднань, аналітиків, інвесторів та регуляторів, які шукають засоби для оптимізації корпоративного контролю та підвищення загальної ефективності корпоративного управління.

Таким чином, тема дослідження є актуальною з наукової та практичної точки зору, оскільки вирішення поставлених завдань сприятиме підвищенню ефективності корпоративного управління в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, що є ключовим для забезпечення їх стабільності та розвитку на довгострокову перспективу; зміцненню корпоративної прозорості та відповідальності, що допоможе залучити інвестиції, знизити ризики фінансових порушень та підвищити довіру серед стейкхолдерів; оптимізації процесів прийняття рішень на основі більш точного та об'єктивного аналізу діяльності, що сприяє швидкій адаптації до змін у ринковому середовищі та внутрішніх умовах компанії; розвитку теоретичних основ корпоративного контролю, які можуть бути використані для подальших досліджень у цій галузі, сприяючи тим самим науковому прогресу в області корпоративного управління.

Вирішення цих важливих завдань в контексті зазначеної дисертаційної теми не тільки збагатить теоретичний фундамент з відповідної області, але й принесе практичну користь компаніям, що прагнуть оптимізувати свої процеси в умовах зростаючої конкуренції та економічних викликів.

З огляду на вищезазначене, дисертація на тему: «Організація корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств» відповідає нагальним потребам сучасності.

Автор висунув та новаторськи вирішив завдання розвитку теоретичних основ і обґрунтування методичного забезпечення, що сприяє підвищенню ефективності управління ризиками, оптимізації процесів контролю, та зміцненню корпоративної культури. Це дослідження вносить значний вклад у академічне розуміння теми та пропонує конкретні рекомендації для їх практичної реалізації, покращуючи стабільність і розвиток інтеграційних об'єднань у складних економічних умовах.

Дисертаційна робота виконана згідно з планами наукових досліджень ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова». Основу дисертації становлять теоретично-методичні і практичні розробки, що є частиною науково-дослідних робіт: «Моделювання ефективності фінансово-економічної діяльності виробничих підприємств в умовах цифрової економіки» (номер державної реєстрації 0123U102552), в межах якої автором виконано підрозділи «Економічний аналіз діяльності та динаміка функціонування інтеграційних об'єднань акціонерних товариств», «Аналіз передумов та особливостей розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств» та запропоновано концепцію формування системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств; «Економічна ризикологія, моделювання оцінювання систем корпоративної інтеграції та фінансового контролінгу» (номер державної реєстрації 0123U103855), в рамках якої представлено визначення економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств; «Технології управління корпоративними інтеграційними процесами в умовах інтелектуалізації економічного стратегування та інноваційного розвитку» (номер державної реєстрації 0124U002684), за результатами якої розроблено комплексне організаційно-методичне забезпечення визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність.

Аналіз дисертаційної роботи О. Франка свідчить про те, що отримані наукові результати є надійними та теоретично обґрунтованими. Високий рівень їх достовірності та вірогідності забезпечений глибоким узагальненням та опрацюванням значної кількості наукових джерел, як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, а також аналізом сучасних теоретичних та прикладних досліджень, проведених фахівцями з питань корпоративного управління та контролю. Франко О.І. активно використовував методи критичного аналізу, систематизації та синтезу, що дозволило створити комплексний підхід до вивчення проблеми і виявити нові аспекти корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Ці підходи сприяли

формуванню обґрунтованих науково-практичних рекомендацій, що відкривають перспективи для подальших досліджень у цій галузі та забезпечують внесок у розвиток теорії та практики корпоративного контролю.

Мета, об'єкт і предмет дослідження відповідають обраній темі дисертації. Зміст сформульованих наукових задач узгоджений за структурою і логікою, розкриває визначену мету.

У першому розділі «Теоретичні засади організації корпоративного контролю та його реалізації в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств» узагальнено економічну сутність корпоративного контролю та форми його реалізації. Наведено дефініції українських науковців щодо визначення економічної сутності та природи категоріального поняття «корпоративний контроль». Побудовано узагальнену схему визначальних особливостей значення поняття «корпоративний контроль». Встановлено, що корпоративний контроль забезпечує владу учасників впливати на ухвалення корпоративних рішень через володіння часткою статутного капіталу. Визначено структуру та онтологічне моделювання механізму корпоративного контролю. Представлена корпоративна архітектура для розробки та реалізації механізму корпоративного контролю, яка є комплексною системою, що забезпечує ефективне управління та нагляд за діяльністю підприємств. Запропонована авторська структуризація рівнів та груп принципів, що формують методичний базис корпоративного контролю. Розглянуті специфічні принципи для моделювання механізму корпоративного контролю в господарському товаристві. Розроблені концептуальні положення та встановлений їх взаємозв'язок для створення механізму корпоративного контролю. Систематизовано інституціональне забезпечення корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Обґрунтовано взаємодію інституціональних складових та інтеграційних об'єднань акціонерних товариств. Досліджено основні нормативно-правові акти України, які прямо чи опосередковано регулюють корпоративний контроль в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств.

У другому розділі «Економічний аналіз діяльності інтеграційних об'єднань акціонерних товариств і дослідження динаміки їх функціонування» проведено економічний аналіз діяльності та розглянуто динаміку функціонування інтеграційних об'єднань акціонерних товариств. У роботі запропоновано застосування кластерного аналізу, що дозволило розподілити досліджені підприємства на групи за основними показниками, які визначають доцільність функціонування підприємства та його стабільність. Такими показниками є показники ефективності діяльності, стійкості економічного росту, рентабельності власного капіталу. Проведення кластерного аналізу дозволило згрупувати інтеграційні об'єднання акціонерних товариств у групи за рівнем стабільності та результативності їх діяльності та виділити ті, для яких пріоритетним на теперішній час є впровадження заходів корпоративного контролю та ті, що мають достатній рівень фінансової стабільності і зможуть

здійснити фінансування впровадження нових технологій управління та корпоративного розвитку. Представлено динаміку діяльності досліджених інтеграційних об'єднань акціонерних товариств за період 2014-2023 рр. Проведено економічний аналіз та графічно візуалізовано показники виробничої та фінансової діяльності досліджуваних підприємств. Проаналізовано передумови (глобалізацію економіки, концентрацію капіталу та ринкових часток, необхідність підвищення конкурентоспроможності, розвиток фінансових ринків, технологічний прогрес і інновації) та особливості (консолідацію управлінських функцій, механізми впливу акціонерів, регулювання і корпоративну етику, інституціональні зміни, ризики та виклики) розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Розроблено концепцію формування системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, яка передбачає розробку та впровадження механізмів, які забезпечують належний баланс між інтересами усіх учасників об'єднання, а також дозволять ефективно координувати їх діяльність. Обґрунтовано основні принципи та складові елементи формування системи корпоративного контролю. Інтеграція акціонерних товариств у великі корпоративні структури дозволяє досягати синергії через інтеграцію фінансових, матеріальних і інтелектуальних ресурсів, що забезпечує підвищення ефективності корпоративного управління та довгостроковий розвиток компаній.

У третьому розділі «Методичне забезпечення організації корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств» досліджено праксеологічний підхід в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Виокремлено чотири основні базиси, на яких побудовано застосування праксеологічного підходу в системі корпоративного контролю: виявлення та аналіз факторів ефективності; стратегії адаптації та інновації; розвиток персоналу та лідерства; інтеграція теорії та практики. Представлені потенційні результати від практичного впровадження праксеологічного підходу до корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Обґрунтовано економічну взаємодію фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Розглянуто сучасні технології корпоративного контролю й фінансового контролінгу в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств та визначено їх багатофакторний вплив на ефективне управління складними багаторівневими структурами. Побудовано механізм економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Сформовано організаційно-методичне забезпечення визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки на основі використання систем внутрішнього аудиту, моніторингу виконання стратегічних цілей, оцінки ефективності управлінських рішень,

інформаційних технології та автоматизації процесів контролю, комплаєнс-контролю, підвищення кваліфікації персоналу, планування та впровадження антикризових заходів, впровадження інноваційних методів корпоративного контролю, оцінки корпоративних ризиків на міжнародних ринках.

Отримані наукові положення, висновки та пропозиції в дисертації, є теоретично обґрунтовані, переконливо аргументовані, та окремі з них підтверджуються їх упровадженням у діяльність: Черкаської агенції регіонального розвитку (довідка № 145 від 23.05.2024 р.), зокрема при розробці проєктів регіонального розвитку використано пропозиції автора щодо застосування комплексу економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств та результати дослідження економічного аналізу діяльності таких товариств і динаміки їх функціонування; ТОВ «НЕТ Лізард» (довідка № 235-24 від 27.06.2024 р.) впроваджено використання розробленого дисертантом організаційно-методичного забезпечення визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки; ГО «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба» (довідка № 1 від 11.07.2024 р.) було інтегровано запропоновану здобувачем концепцію формування та застосування праксеологічного підходу в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств.

О. Франко успішно застосував відомі наукові методи для обґрунтування отриманих результатів, висновків та теоретико-практичних рекомендацій. Автор здійснив ґрунтовне дослідження та критичний аналіз теоретичних положень провідних вітчизняних і зарубіжних вчених з питань економіки, менеджменту, стратегічного управління, офіційні матеріали Державної служби статистики України і місцевих органів статистики, дані фінансової та статистичної звітності корпоративних підприємств, інформаційно-аналітичні ресурси мережі Інтернет, результати спостережень, виконаних автором.

Завдання, поставлені дисертантом, повністю відповідають меті дослідження. Структура роботи побудована логічно, а матеріали розділів подані у відповідності до цілей та завдань дослідження. Це свідчить про належний рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, представлених у дисертації. Висновки узгоджуються з поставленими завданнями та чітко відображені в тексті анотації.

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях.

Погоджуючись із сформульованими та обґрунтованими в дисертації конкретними положеннями, висновками і рекомендаціями, які визначають наукову новизну отриманих результатів, особливо хочеться відзначити окремі з них, що є найбільш важливими.

Автор удосконалив концепцію формування системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 141-143), яка поєднує в собі стратегічну мету діяльності організації, підвищення інформаційної прозорості та підзвітності, забезпечення стійкого розвитку та довгострокову конкурентоспроможність, мінімізацію ризиків та забезпечення адаптації до змін, підтримку інноваційного розвитку та впровадження нових технологій, гармонізацію інтересів учасників.

Також автором було удосконалено механізм економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 191-194), котрий базується на принципах системності, прозорості, оперативності, гнучкості, технологічної інноваційності та який регулює процеси інтеграції інформаційних платформ, автоматизації обліку й фінансової звітності, аналізу та прогнозування, ризик-менеджменту, кібербезпеки, моніторингу і комунікації.

Удосконалено методичний інструментарій щодо визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки (с. 211-214), що враховує комплексну систему управлінських і методологічних заходів, спрямованих на створення, впровадження та підтримку ефективної структури корпоративного контролю та забезпечує нормативно-правове регулювання корпоративних відносин і прав учасників.

Здобули подальший розвиток корпоративна архітектура для розробки та реалізації механізму корпоративного контролю (с. 46-48), яка, на відміну від існуючих, побудована на взаємодії внутрішніх механізмів контролю (рада директорів, виконавчі органи управління, ревізійна комісія) із зовнішніми механізмами контролю (ринок корпоративного контролю, регуляторні органи, зовнішній аудит) та механізмами участі стейкхолдерів (акціонери, працівники, кредитори) з метою забезпечення прозорості, підзвітності та ефективності управління, впливу на компанію, встановлюючи рамки й стандарти діяльності та врахування інтересів різних груп, що сприяє стійкому розвитку і підвищенню довіри до організації. Також здобула подальший розвиток процедура формування групи передумов та особливостей розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 118-124), яка визначає ступінь впливу на управління (високий, середній, низький) для прийняття рішень менеджменту компанії, на які саме передумови варто звернути найбільшу увагу для забезпечення ефективного розвитку корпоративного контролю в організації.

Отримав подальший розвиток праксеологічний підхід в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 159-160), котрий ґрунтується на базисах: виявлення та аналіз факторів ефективності; стратегії адаптації та інновації; розвиток персоналу та лідерства; інтеграція теорії та практики, що є важливим елементом в організації

корпоративного контролю в контексті ефективного управління та розвитку корпоративних структур, сприяючи їх прагненням до стратегічних кроків і швидкій реакції на зміни зовнішнього бізнес-середовища.

Отримав подальший розвиток комплекс використання сучасних технологій корпоративного контролю та фінансового контролінгу в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 186-187), та обґрунтування їх багатofакторного впливу на ефективність управління складними багаторівневими структурами, основними з яких є: Big Data Analytics, Digital Twins, Business Intelligence, RiskWatch, Logic Manager, DocuWare, M-Files, RPA, IoT.

Загалом у дисертаційній роботі проведено теоретичне та методичне узагальнення, а також запропоновано вирішення важливої наукової проблеми, пов'язаної з організацією корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 6 наукових працях (3 статті у наукових фахових виданнях України; 3 тез доповідей за матеріалами наукових конференцій) та підтверджено 4 довідками про впровадження результатів дисертаційного дослідження.

4. Практичне значення і впровадження одержаних результатів дослідження.

Наукові результати отриманих результатів дисертаційної роботи знайшли практичне застосування у державних установах, наукових установах та підприємствах.

Достовірність наукових положень, сформульованих у дисертації, підтверджується їх впровадженням у діяльності компаній, так в практичну діяльність товариства з обмеженою відповідальністю «НЕТ Лізарт» було впроваджено методичні та практичні рекомендації Франка Олександра, зокрема пропозиції автора щодо впровадження організаційно-методичного забезпечення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки. Також деякі результати та окремі пропозиції дисертаційного дослідження були впроваджені у діяльність ГО «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба», зокрема отримані результати від розробленої концепції формування системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, основною метою якої є забезпечення ефективного управління та координації діяльності компаній-учасників шляхом створення механізмів контролю, які сприяють досягненню стратегічних цілей групи підприємств; сформований автором праксеологічний підхід в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, що ґрунтується на вивченні й оптимізації дій, спрямованих на досягнення конкретних результатів у рамках корпоративного управління та сутність якого полягає в ефективній організації й

управлінні процесами аналізу та вдосконаленні практичних дій, що забезпечують досягнення цілей інтегрованих компаній.

5. Оцінка ідентичності анотації та основних положень дисертації.

Аналіз змісту анотації та основних положень тексту дисертаційного дослідження Франка Олександра засвідчує їхню повну ідентичність в частині формулювання мети, об'єкту, предмету, завдань, положень новизни, висновків до розділів, загальних висновків. Загалом зміст анотації відтворює інформацію про методологію дослідження, способи аргументації положень, основні ідеї тексту дисертації, викладені стисло. Анотація не містить інформації, яка була б відсутньою в дисертації. Дисертація та оприлюднена анотація оформлені відповідно до вимог діючого Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи, в цілому, отримані Франком О.І. результати виконаного ним дослідження, підкреслюючи їх наукову та практичну цінність, водночас слід вказати на такі недоліки та зауваження дискусійного характеру:

1. У п. 1.2. автором запропонована корпоративна архітектура для розробки та реалізації механізму корпоративного контролю (с. 46). Аналізуючи представлену схему, можна відмітити, що вона досить комплексна і містить багато компонентів. Проте значно б покращило дану схему додавання модуля, який описує інструменти та методики для оцінювання результативності реалізації корпоративного контролю.

2. У п. 1.3 дисертантом представлена взаємодія інституціональних складових та інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, що включає в себе набір формальних та неформальних інститутів. Доцільно було б на рис. 1.5 (с. 68) зазначити, що входить у зазначені "Формальні інститути" та "Неформальні інститути", щоб повноцінно зрозуміти, які саме інститути впливають на процеси в межах корпоративного об'єднання.

3. У п. 2.1 здобувачем проведено економічний аналіз діяльності та розглянуто динаміку функціонування інтеграційних об'єднань акціонерних товариств. Зокрема пропонується застосування кластерного аналізу, що дозволить розподілити досліджені підприємства на групи за основними показниками, які визначають доцільність функціонування підприємства та його стабільність (с. 94). Автором описано використання кластерного аналізу та методу k-середніх, але було б корисно детальніше описати критерії вибору показників для групування підприємств. Рекомендовано також включити опис

того, як саме було обрано кількість кластерів і чому саме ці методи були вибрані для аналізу.

4. У п. 2.3. запропоновано визначені основні та додаткові передумови корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств розділити на основні групи, які зображено на рис. 2.14 (с. 121). Аналізуючи представлені групи передумов корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, можна зазначити, що корисно було б додати опис конкретних прикладів того, як ці передумови взаємодіють між собою або можуть конфліктувати, а також як вони впливають на стратегічні та технологічні аспекти управління. Необхідно чіткіше обґрунтувати, чому саме такі категорії були обрані для класифікації передумов корпоративного контролю.

5. У п. 2.3 визначені основні складові системи корпоративного контролю (с. 138-139). Описані компоненти системи корпоративного контролю є важливими, але потрібно більш детально розглянути і показати, як саме ці компоненти взаємодіють між собою. Важливо зрозуміти, як стратегічний контроль впливає на фінансовий, а фінансовий – на операційний, та як вони в сукупності інтегруються для досягнення корпоративних цілей. Також пропонується розробити конкретні метрики або показники, які б дозволили оцінити ефективність кожного з елементів системи корпоративного контролю.

6. У п. 3.1 автором запропонований праксеологічний підхід, що використовується в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 160). Загалом підхід до використання праксеології у системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств є дуже обґрунтованим і комплексним. Проте, бажано було б розглянути вплив корпоративної культури та внутрішньої мотивації співробітників на ефективність корпоративного контролю.

Усі висловлені зауваження жодним чином не впливають на загальне позитивне враження від наукового дослідження, проведеного О. Франком. Визначені зауваження допоможуть поглибити розуміння механізмів корпоративного контролю і зробити дослідження більш комплексним та адаптованим до реальних умов управління в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Окремі дискусійні моменти слід розглядати як рекомендації та пропозиції, спрямовані на вдосконалення та подальший розвиток дослідницької роботи здобувача в майбутньому.

7. Загальний висновок та оцінка дисертації.

Дисертаційна робота Франка О.І. є завершеною науковою працею, яка має чітко структуровану логіку викладу. Зміст повністю відповідає поставленій меті та завданням, які успішно вирішені в ході дослідження. Основні положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, мають наукову новизну та практичну цінність.

Обрана тема є актуальною, а наукові положення, висновки та рекомендації, запропоновані автором, обґрунтовані й достовірні. Наукова новизна та повнота викладення результатів у опублікованих працях підтверджують високий рівень самостійності дослідника, глибину його підготовки та високу якість проведеного наукового дослідження.

Дисертація відповідає спеціальності 051 «Економіка» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дисертаційна робота виконана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі, що забезпечує легкість і доступність сприйняття результатів дослідження.

Дисертація за своїм змістом відповідає необхідним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор Франко Олександр Іванович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Офіційний опонент:

к.е.н., доцент, доцент кафедри
права і соціально-економічних відносин
Центральноукраїнського інституту
розвитку людини ЗВО «Відкритий
міжнародний Університет розвитку
людини «Україна»

Ірина ДІДОВЕЦЬ

Підпис к.е.н., доцента Дідовець І.В. засвідчую:

директор Центральноукраїнського інституту
розвитку людини ЗВО «Відкритий
міжнародний університет розвитку
людини «Україна»

Валентина ПУПИШЕВА